
April 2022

Bilagsrapport

Praksisundersø- gelse om sanktio- ner

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-418-1

Indholdsfortegnelse

BILAG 1	KOMMUNEFORDELTE RESULTATER	4
BILAG 2	ANALYSESKEMA	5
BILAG 3	PRINCIPMEDDELELSER	20

BILAG 1

Kommunefordelte resultater

Af nedenstående tabel 1.1 fremgår resultaterne af sagsgen- nemgangen fordelt på de ti kommuner for samtlige 95 sager, som vi har gennemgået.

1.1 KOMMUNEFORDELTE RESULTATER

	Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis	Nej, afgørelsen ville blive ændret, hvis det var en klagesag	Nej, sagen ville blive hjemvist, hvis det var en klagesag	I alt
Gladsaxe Kom- mune	5	3		8
Guldborgsund Kommune	4	4		8
Københavns Kom- mune	10		1	11
Næstved Kom- mune	3	5		8
Odense Kommune	1	10		11
Syddjurs Kom- mune	4	4		8
Vejle Kommune	1	10		11
Aabenraa Kom- mune	2	6		8
Aalborg Kommune	8	2		10
Aarhus Kommune	7	4	1	12
I alt	45	48	2	95

Note: Antallet af gennemgåede sager varierer kommunerne imellem. Dels fordi, det er forskelligt, hvor mange sager de store og mindre kommuner har sendt ind. Og dels fordi, at der i Aalborg kommune er to sager, der er udgået, hvilket gør, at vi har taget en ekstra sag i Aarhus Kommune, der ikke havde nogen udgåede sager.

Kilde: Ankestyrelsens gennemgang af 95 sager, 2021

BILAG 2

Analyseskema

Af dette bilag fremgår det analyseskema, som vi har brugt til gennemgangen af sagerne. Bemærk, at der er indlagt spring, som gør, at nogle spørgsmål bliver aktiveret og andre deaktiveret alt efter, hvilken type af sag der er tale om, og hvad der bliver svaret på de forskellige spørgsmål. Disse spring fremgår ikke af dette bilag.

1. Sagens grundoplysninger

1.1 Hvilken kommune har indsendt sagen?

- (1) Københavns Kommune
- (2) Aalborg Kommune
- (3) Aarhus Kommune
- (4) Odense Kommune
- (5) Vejle Kommune
- (6) Guldborgsund Kommune
- (7) Næstved Kommune
- (8) Gladsaxe Kommune
- (9) Syddjurs Kommune
- (10) Aabenraa Kommune

1.2 Sagsmåler

- (1) MAMA
- (2) INQU
- (3) LHON

1.3 Sagsnummer (fra kommunen)

1.4 Opfylder sagen kriterierne for indkaldelse?

- (1) Ja

- (2) Nej, sagen skal udgå fordi _____

Resten af måleskemaet skal ikke udfyldes

Luk vinduet og find en erstatningssag.

(Undlad at trykke på "Næste")

2. Oplysninger om kommunens afgørelse

2.1 Hvornår er afgørelsen truffet? (ddmmåååå)

2.2 Hvilken målgruppe tilhører borgeren? (LAB 6)

- (1) Jobparat, der modtager kontanthjælp, § 6, nr. 2
(2) Aktivitetsparat, der modtager kontanthjælp, § 6, nr. 3

2.2.1 Bemærkninger

2.3 Hvilken paragraf er der truffet afgørelse efter? (§§ 36 eller 37)

- (1) § 36 i lov om en aktiv socialpolitik
(2) § 37 i lov om en aktiv socialpolitik

3. Ankestyrelsens vurdering af kommunens afgørelse om sanktion

Vurdering af om kommunen har truffet afgørelse i overensstemmelse med regler og praksis, eller om vi ville have ændret eller hjemvist afgørelsen, hvis den kom ind i Ankestyrelsen som en klagesag.

3.1 Er følgende Covid-19 lovgivning relevant for sagen?

- (1) Bekendtgørelse om delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 245 af 20. marts 2020.
- (2) Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 309 af 30. marts 2020.
- (3) Bekendtgørelse om delvis genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 686 af 26. maj 2020.
- (4) Bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 867 af 12. juni 2020.
- (5) Bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 1398 af 25. september 2020.
- (6) Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 1897 af 9. december 2020.
- (7) Bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 113 af 29. januar 2021 med ændring i bekendtgørelse nr. 282 af 26. februar 2021.
- (8) Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 282 af 26. februar 2021.
- (9) Bekendtgørelse om genåbning og fortsat delvis suspension af beskæftigelsesindsatsen som følge af COVID-19, nr. 646 af 13. april 2021.

3.2 Har kommunen vejledt borger i indkaldelsesbrevet til første samtale om, at kommunen kan sanktionere borgeren, hvis borgeren uden rimelig grund udebliver fra første samtale?

- (1) Ja
 (2) Nej

3.3 Er borger vejledt korrekt efter aktivlovens § 35?

- (1) Ja
 (2) Nej

3.3.1 Hvad er årsagen til, at borgeren ikke er vejledt korrekt?

Ja, det er årsagen til ikke korrekt vejledning Nej, det er ikke årsagen til ikke korrekt vejledning

Kommunen har ikke senest ved første jobsamtale gennemgået og drøftet vejledningen med borger på en måde, der tager hensyn til borgerens situation og borgerens forudsætninger?

(1)

(2)

Kommunen har ikke udleveret vejledningen skriftligt til borgeren ved samtalen

(1)

(2)

Kommunen har ikke tilsendt vejledningen til borger umiddelbart efter samtalen

(1)

(2)

Kommunen har ikke gennemgået vejledningen og gjort den tilgængelig for personen hvert halve år

(1)

(2)

Har der været behov for at vejledningen gennemgås hyppigere?

(1)

(2)

3.3.2 Bemærkning til vejledningen

3.3.1 Bemærkning til årsag: Kommunen har ikke senest ved første jobsamtale gennemgået og drøftet vejledningen med borger på en måde, der tager hensyn til borgerens situation og borgerens forudsætninger?

3.3.1 Bemærkning til årsag: Kommunen har ikke udleveret vejledningen skriftligt til borgeren ved samtalen

3.3.1 Bemærkning til årsag: Kommunen har ikke tilsendt vejledningen til borger umiddelbart efter samtalen

3.3.1 Bemærkning til årsag: Kommunen har ikke gennemgået vejledningen og gjort den tilgængelig for personen hvert halve år

3.3.1 Bemærkning til årsag: Har der været behov for at vejledningen gennemgås hyppigere

3.4 Rimelig grund

3.4.1. Har borgeren haft en rimelig grund til at udeblive fra tilbud eller samtale?

- (1) Ja
(2) Nej

3.4.1 Bemærkning

3.4.2 Har kommunen inddraget andre rimelige grunde til udelivelse end dem, der tidligere fremgik af listen over rimelige grunde i § 13, stk. 7 i LAS?

- (1) Ja
(2) Nej

3.4.2 Eventuelle bemærkninger (Hvis ja - uddyb gerne din besvarelse)

3.4.3. Har kommunen vurderet, om der foreligger andre forhold end de rimelige grunde, som kan indgå i vurderingen efter § 13, stk. 7?

- (1) Ja
(2) Nej

3.4.3 Bemærkning

3.4.4. Har kommunen inddraget alle relevante forhold?

- (1) Ja
(2) Nej

3.4.4 Eventuelle bemærkninger (Hvis nej - husk at uddybe din besvarelse)

3.4.5. Har kommunen inddraget ulovlige kriterier, f.eks. sat skøn under regel?

- (1) Ja
(2) Nej

3.4.5 Eventuelle bemærkninger (Hvis ja - husk at uddybe din besvarelse)

3.5 Fremmer sanktionen rådigheden

3.5.1. Har kommunen forholdt sig til, om der er tale om en jobparat eller en aktivitetsparat borger?

- (1) Ja
(2) Nej

3.5.1 Eventuelle bemærkninger

3.5.1.1 Har det betydning for afgørelsen?

- (1) Ja
(2) Nej

3.5.1.1 Bemærkning

3.5.2. Har kommunen forholdt sig til, om sanktionen vil fremme den aktivitetsparate borgers rådighed?

- (1) Ja
(2) Nej

3.5.2 Eventuelle bemærkninger

3.5.2.1 Hvilke forhold har kommunen lagt vægt på ved vurderingen af, om sanktionen fremmer rådigheden over for en aktivitetsparat borger?

3.6 Partshøring

3.6.1. Har kommunen foretaget partshøring og truffet afgørelse om sanktion samlet i en agterskrivelse?

- (1) Ja
(2) Nej

3.6.1.1 Opfylder kommunens afgørelse i agterskrivelsen kravene i LAS § 35, stk. 6, nr. 1-4?

- (1) Ja
(2) Nej

3.6.1.1 Eventuelle bemærkninger (Hvis nej - uddyb din besvarelse)

3.6.2. Har kommunen udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udebliven?

- (1) Ja
(2) Nej

3.6.2 Eventuelle bemærkninger

3.6.3. Har kommunen opgjort fradrag i eller nedsættelse af hjælpen som en samlet opgørelse for en måned?

- (1) Ja
(2) Nej

3.6.4 Har kommunen partshørt borger i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse?

- (1) Ja
(2) Nej

3.6.4 Eventuelle bemærkninger

3.6.5 Har kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyst borgeren om forseelsen og den forestående sanktion?

- (1) Ja
(2) Nej

3.6.5 Eventuelle bemærkninger

3.7. Er kommunens afgørelse om sanktion efter §§ 36 eller 37 samlet set rigtig? Det vil sige, at alle betingelserne ovenfor i punkterne 3.1-3.6 er opfyldt

- (1) Ja, afgørelsen er i overensstemmelse med regler og praksis
- (2) Nej, afgørelsen ville blive ændret eller ophævet, hvis det var en klagesag
- (3) Nej, sagen ville blive hjemvist, hvis det var en klagesag, fordi der mangler væsentlige oplysninger

3.7 Eventuelle bemærkninger

3.7.1. Er det alene som følge af kommunens mangelfulde vejledning § 35, at afgørelsen ikke kan stadfæstes?

- (1) Ja
- (2) Nej

3.7.1 Eventuelle bemærkninger

4. Ankestyrelsens vurdering af udvalgte forvaltningsretlige regler

4.1. Har kommunen oplyst sagen tilstrækkeligt? (Kommunens oplysning af sagen inden de traf afgørelse)

- (1) Ja
(2) Nej

4.1 Eventuelle bemærkninger

4.2. Har kommunen partshørt i overensstemmelse med forvaltningslovens regler?

- (1) Ja
(2) Nej

4.2 Eventuelle bemærkninger

4.3. Har kommunen begrundet afgørelsen tilstrækkeligt?

- (1) Ja
(2) Nej

4.3 Eventuelle bemærkninger

4.4. Har kommunen givet klagevejledning?

- (1) Ja
(2) Nej

4.4 Eventuelle bemærkninger

4.5. Har de forvaltningsretlige mangler betydning for rigtigheden af afgørelsen?

- (1) Ja
(2) Nej

4.5 Eventuelle bemærkninger (Hvis ja - uddyb gerne besvarelsen)

4.6. Ville der blive udtalt kritik eller bemærkninger?

- (1) Ja, der ville være blevet udtalt kritik
- (2) Ja, der ville være blevet givet en bemærkning
- (3) Nej, ingen af delene

4.6 Eventuelle bemærkninger (Hvis ja - uddyb gerne besvarelsen)

5. Resume

Resumeeet skal kunne kopieres til rapporten, hvis sagen bruges som case. Det skal derfor indeholde en kort beskrivelse af sagens faktiske oplysninger

Måleskemaet er nu færdigudfyldt

Tryk på "Afslut" for at færdiggøre det endeligt.
Du kan printe måleskemaet ved at trykke på printerikonet.
Husk at gemme en pdf af det udfyldte skema på P360 -
Sagsdokument: 21-16902-4

Principmeddelelser

I det følgende har vi indsat de tre principmeddelelser, som vi henviser til i rapporten.

PRINCIPMEDDELSE 102-16 - OM KONTANTHJÆLP – SANKTIONER – RIMELIG GRUND – OFFICIALPRINCIPPET – KOMMUNENS OPLYSNING AF SAGEN.

Resume:

Er en borger udeblevet fra et tilbud, skal kommunen afklare, om borgeren har haft en rimelig grund til udeblivelsen. Kommunen skal som minimum spørge borgeren om, hvorfor borgeren udeblev.

I sager, hvor en borger oplyser, at udeblivelsen skyldes sygdom, skal kommunen fortsætte med at oplyse sagen, indtil der er tilstrækkelige oplysninger til at vurdere, om borgeren var syg og dermed havde rimelig grund til udeblivelse.

Kommunen kan spørge borger om arten og omfanget af sygdommen.

Kommunen kan kun tilsidesætte borgerens forklaring om, at udeblivelsen skyldes sygdom, hvis der er grundlag for det.

Hvis kommunen finder det nødvendigt, kan den indhente udtalelse fra en læge om, hvad borgeren fejlede, hvor alvorligt det var, og om borgeren var i stand til at møde i det konkrete tilbud på de konkrete dage.

Er der fortsat anledning til tvivl, kan kommunen indhente yderligere lægelige oplysninger evt. ved speciallæge.

Kommunen er forpligtet til at indrette sig, så den får oplysninger om udeblivelser i så god tid, at kommunen kan oplyse sagen korrekt. Hvis borgeren ikke medvirker til sagens oplysning, kan kommunen træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. En afgørelse på det foreliggende grundlag kan være til skade for borgeren.

Det er dog en betingelse for at træffe afgørelse til skade for borgeren, at

- borgeren er bekendt med sin pligt til at medvirke til oplysning af sagen.
- kommunen har vejledt om konsekvenserne af manglende medvirken til sagens oplysning.
- usikkerhed om årsagen til udeblivelsen skyldes borgerens manglende medvirken.

De konkrete sager:

I en konkret sag var en aktivitetsparat mand udeblevet fra et tilbud. Kommunen fik straks at vide, at borger var udeblevet, men bad først senere borgeren om at gå til læge.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte borgerens oplysning om, at han havde en rimelig grund til sine udeblivelser. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde vægt på, at kommunen ikke forsøgte at oplyse sagen i nær forbindelse med borgerens udeblivelser, selv om de straks fik at vide, at borgeren var udeblevet.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde også vægt på, at lægen ikke kunne udtale sig konkret om borgerens helbredsforhold på udeblivelsestidspunktet.

I en anden konkret sag var en jobparat mand udeblevet fra et tilbud. Han oplyste om øjenoperation og lægekonsultation. Borgerens læge var ikke bekendt med operation eller konsultation på de pågældende dage. Kommunen parts-hørte borgeren over lægens udtalelser. Kommunen vejledte borgeren om, at sagen ville blive afgjort på det foreliggende grundlag, hvis borgeren ikke svarede.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at der var grundlag for at tilsidesætte borgerens oplysning om, at han havde været syg. Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg lagde vægt på, at de lægelige oplysninger ikke understøttede borgerens forklaring, og at borgeren ikke var fremkommet med yderligere oplysninger, der kunne begrunde hans sygdom.

I en tredje sag var en aktivitetsparat mand udeblevet fra et tilbud i juli måned. Borgerens læge havde sygemeldt ham i perioden fra den

27. maj 2016 til den 27. oktober 2016 på baggrund af flere lidelser.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg vurderede, at kommunen havde tilsidesat borgerens egen læges udtalelse uden at have tilstrækkeligt grundlag for det.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg bemærkede, at en kommune ikke uden tilstrækkeligt grundlag kan tilsidesætte egen læges sygemelding. Hvis kommunen er i tvivl om holdbarheden af en lægeudtalelse, kan kommunen indhente yderligere lægelige oplysninger, eventuelt ved speciallægeundersøgelse, og herefter tilsidesætte lægeerklæringen, hvis borgeren efter en lægelig vurdering anses for at være arbejdsdygtig.

§

PRINCIPMEDDELELSE 88-14 OM KONTANTHJÆLP - UDDANNELSESHJÆLP - SANKTIONER - RIMELIG GRUND - PERSONLIG KONTAKT

Resume:

Sanktion når borger udebliver fra tilbud

Når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud, skal kommunen altid vurdere, om der er andre rimelige grunde end de i loven udtrykkeligt nævnte, der kan føre til, at borgeren ikke skal have en sanktion.

Det overordnede formål med sanktionsreglerne er at sikre, at kontanthjælps- eller uddannelseshjælpsmodtageren står til rådighed, bl.a. for de indsatser, der skal til for at bringe borgeren i arbejde eller uddannelse.

Sanktionsreglerne gælder som udgangspunkt for alle kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere. Sanktionsreglerne skal dog altid ses i lyset af, at der er forskel i rådighedspligten for de forskellige målgrupper. Der er derfor også

forskel i de rimelige grunde, en borger kan have til f.eks. at udeblive fra tilbud.

Når en aktivitetsparat ydelsesmodtager er udeblevet fra et tilbud efter beskæftigelsesindsatsloven, skal kommunen altid vurdere, om borgeren havde en rimelig grund til at udeblive.

Kommunen skal vurdere, om grunden til at udeblive er omfattet af en af de situationer, der udtrykkeligt er nævnt i loven, f.eks. sygdom. Kommunen skal også vurdere, om der er andre forhold end de udtrykkeligt nævnte, der kan begrunde, at borgeren ikke skal have en sanktion. Det kan f.eks. være svær psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer.

Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om sanktionen i den konkrete situation vil fremme borgerens rådighed for arbejde eller uddannelse. Hvis det ikke er tilfældet, skal borgeren ikke have en sanktion.

Kommunen skal inddrage de oplysninger, som kommunen har om borgerens forhold, i den konkrete vurdering af, om der er forhold, der kan begrunde, at borgeren ikke skal have en sanktion. Kommunen skal også inddrage de oplysninger, kommunen har om borgerens grund til at udeblive.

Afgørelse om sanktion

Kommunen skal have udtømt alle rimelige muligheder for personlig kontakt med en aktivitetsparat ydelsesmodtager om grunden til at udeblive fra tilbud, inden kommunen træffer afgørelse om sanktion.

Hvis borgeren ikke selv, f.eks. i forbindelse med en skriftlig partshøring, har oplyst noget om grunden til udeblivelsen, skal kommunen forsøge at få personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen/at udeblive.

Det samme gælder, hvis oplysningerne om grunden til, at han udeblev, ikke er sikre nok til, at kommunen kan vurdere, at borgeren ikke havde en rimelig grund til udeblive.

Det er en betingelse for, at kommunen kan give en sanktion, at kommunen før afgørelsen herom har udtømt alle rimelige muligheder for

at komme i personlig kontakt med borgeren om grunden til udeblivelsen. Hvis kommunen ikke har overholdt denne regel, kan kommunen ikke give borgeren en sanktion.

Disse principper gælder for alle de sanktionsregler i aktivloven, hvor kommunen skal vurdere, om borgeren har en rimelig grund til ikke at overholde sine pligter.

§

Principafgørelse 39-15 om kontanthjælp og uddannelseshjælp - sanktioner - personlig kontakt

Resume:

Kommunen skal udtømme alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt

Det er en betingelse for, at kommunen kan give en aktivitetsparat borger en sanktion, at kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at få personlig kontakt med borgeren om grunden til, at borgeren ikke mødte til samtalen, udeblev fra sit tilbud m.v. Kommunen skal forsøge at få personlig kontakt med borgeren, hvis borgeren ikke reagerer på kommunens skriftlige partshøring.

Det er ikke en betingelse, at kommunen rent faktisk opnår kontakt med borgeren.

Det beror på en konkret vurdering af oplysningerne i den enkelte borgers sag, hvilke og hvor mange forsøg på personlig kontakt kommunen skal gøre, før kommunen har udtømt alle rimelige muligheder for at få personlig kontakt med borgeren.

Det er som udgangspunkt ikke tilstrækkeligt, at kommunen kun forsøger at få personlig kontakt ved opringninger til borgerens private telefonnummer, og/eller skriver til borgerens private e-mail, hvis der er andre rimelige muligheder for at opnå kontakt. Det kan f.eks. være via borgerens mentor, på borgerens bopæl, eller på borgerens tilbudssted.

Kommunen skal dokumentere forsøgene på personlig kontakt på borgerens sag

Kommunen skal notere på borgerens sag, hvordan, hvornår og hvor mange gange kommunen har forsøgt at komme i personlig kontakt med borgeren inden afgørelsen om sanktion.

De konkrete sager

Ankestyrelsen har valgt at behandle to sager for bedre at belyse problemstillingen.

I sag 1 var det tilstrækkeligt til at opfylde kravet om udtømmelse af alle rimelige muligheder for personlig kontakt, at kommunen forsøgte at få kontakt over telefonen, gennem mentor og gennem uddannelsesinstitution.

I sag 2 var det ikke tilstrækkeligt at kommunen forsøgte at få personlig kontakt ved at sende en email til borgers private e-mailadresse, når der også var et telefonnummer tilgængeligt.